

Rapport

Acceptatie van vermaak met dolfijnen

Een representatief onderzoek onder de Nederlandse bevolking (18+) naar het draagvlak van vermaak met dolfijnen.

In opdracht van World Animal Protection Nederland

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2021/141

Datum

juni 2021

Opdrachtgever

World Animal Protection

Auteurs

Milan Driessen
Liselot Marée
Peter Kanne

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron (I&O Research en World Animal Protection) duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Bezoeken van dierenparken en dierenshows	9
1.1 Zeven op tien bezochten ooit Dolfinarium Harderwijk	9
1.2 Driekwart Nederlanders bezocht ooit een dolfijnenshow	10
2 Draagvlak vermaak met wilde dieren	11
2.1 Nederlanders kritisch op vermaak met dolfijnen en olifanten	11
2.2 Acceptatie dolfijnen als entertainment gedaald	13
2.3 Onacceptabel: 'niet meer van deze tijd'	14
2.4 Acceptabel: 'de dolfijnen worden goed verzorgd'	15
2.5 Driekwart: wilde dieren horen in het wild te leven	17
3 Onderzoeksverantwoording	19

Samenvatting

I&O Research voerde – in opdracht van World Animal Protection – een representatief onderzoek uit onder 936 Nederlanders naar het draagvlak van vermaak met dolfijnen. Het onderzoek vond plaats van vrijdag 30 april tot maandag 3 mei 2021¹.

Driekwart Nederlanders bezocht ooit een dolfijnenshow

Driekwart van de Nederlanders (77%) bezocht ooit een dolfijnenshow.

Voor de meesten was het laatste bezoek al wel even geleden: maar 13 procent van de Nederlanders bezocht in de afgelopen vijf jaar een dolfijnenshow.

Ongeveer een op de tien Nederlanders had ooit direct contact met dolfijnen in gevangenschap.

Nederlanders kritisch op vermaak met wilde dieren: wilde dieren horen in het wild

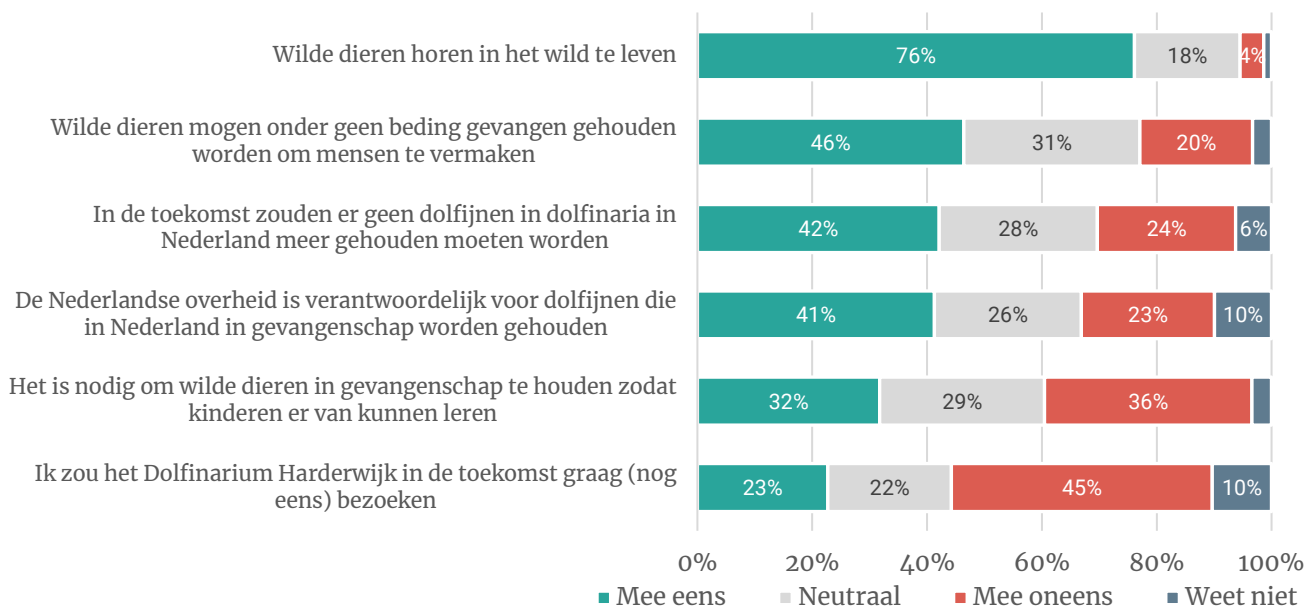
Driekwart van alle Nederlanders is het eens met de stelling *wilde dieren horen in het wild te leven* (76%). Bijna de helft van de Nederlanders vindt dat wilde dieren onder geen beding gevangen gehouden mogen worden om mensen te vermaken: 46 procent is het hiermee eens en 20 procent is het daar mee oneens.

Een op drie Nederlanders vindt het nodig *wilde dieren in gevangenschap te houden zodat kinderen ervan kunnen leren* (32%), 36 procent is het hiermee oneens.

Een klein kwart van de Nederlanders (23%) zou het Dolfinarium Harderwijk in de toekomst graag (nog eens) bezoeken. Voor het merendeel hoeft dat niet (45% oneens, rest neutraal of geen mening).

Figuur 0.1 – In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

Basis: n = 936

¹ Tussen vrijdag 4 en maandag 7 juni 2021 hebben we een deel van het onderzoek herhaald onder 919 Nederlanders van 18 jaar of ouder. We pasten twee stellingen aan om de vergelijking te maken met eerdere metingen (zie figuur 0.4).

Helft van de Nederlanders: bezoek aan dolfijnenshow is acceptabel

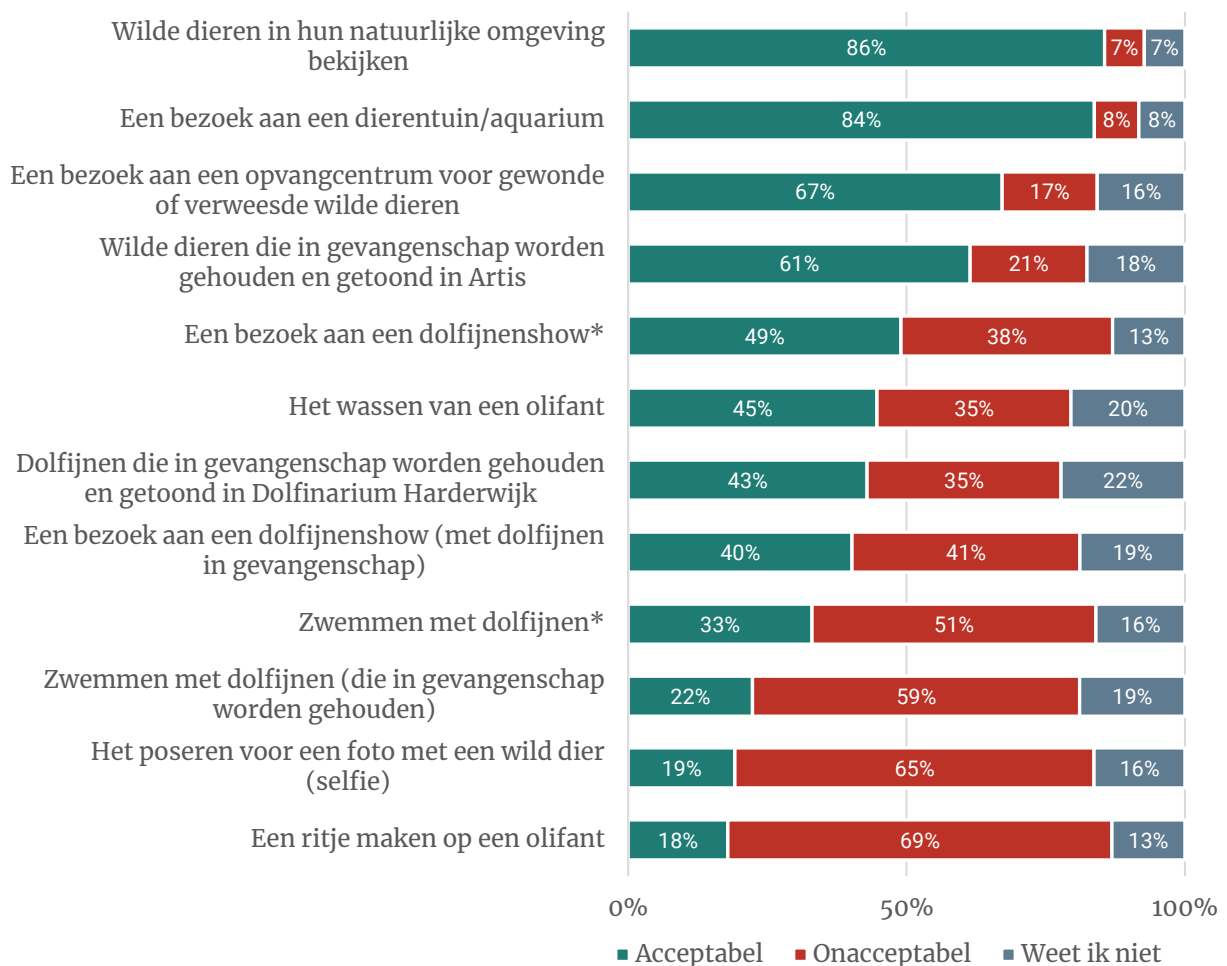
Dat wilde dieren in het wild horen te leven, betekent niet dat het gevangen houden van dieren – of daar een bezoekje aan te brengen – ook altijd onacceptabel is: 84 procent vindt een bezoekje aan de dierentuin of aan een aquarium acceptabel.

Andere activiteiten met wilde dieren vindt men minder vaak acceptabel. De helft van de Nederlanders vindt een bezoek aan een dolfijnenshow acceptabel (49%; 38% niet). Het wassen van een olifant en het gevangen houden van dolfijnen in Dolfinarium Harderwijk is al iets minder geaccepteerd (43-45% vindt het acceptabel; 35% niet).

Nederlanders vinden het zwemmen met dolfijnen (33%/51%), een selfie maken met een wild dier (19%/65%) en een ritje op een olifant (18%/69%) per saldo niet acceptabel.

Figuur 0.2 - Kunt u per activiteit aangeven of u dit acceptabel of onacceptabel vindt?

Basis: mei 2021, n = 936; juni 2021², n = 919

² In juni 2021 zijn dezelfde stellingen opnieuw bevestigd om een vergelijking mogelijk te maken met eerder onderzoek, waarbij de toevoeging 'in gevangenschap' ontbrak, zie hiervoor de stellingen met een *. Vergelijking toont alleen tussen deze stellingen een verschil met beide metingen, er zijn geen verschillen voor de andere stellingen tussen mei en juni.

Acceptatie van zwemmen met dolfijnen gedaald

Sinds 2014 is de acceptatie van verschillende vormen van entertainment met dieren gedaald. Het zwemmen met dolfijnen was in 2014 nog voor 69 procent van de Nederlanders acceptabel, in 2019 was dat gedaald naar 52 procent en is nu 33 procent.

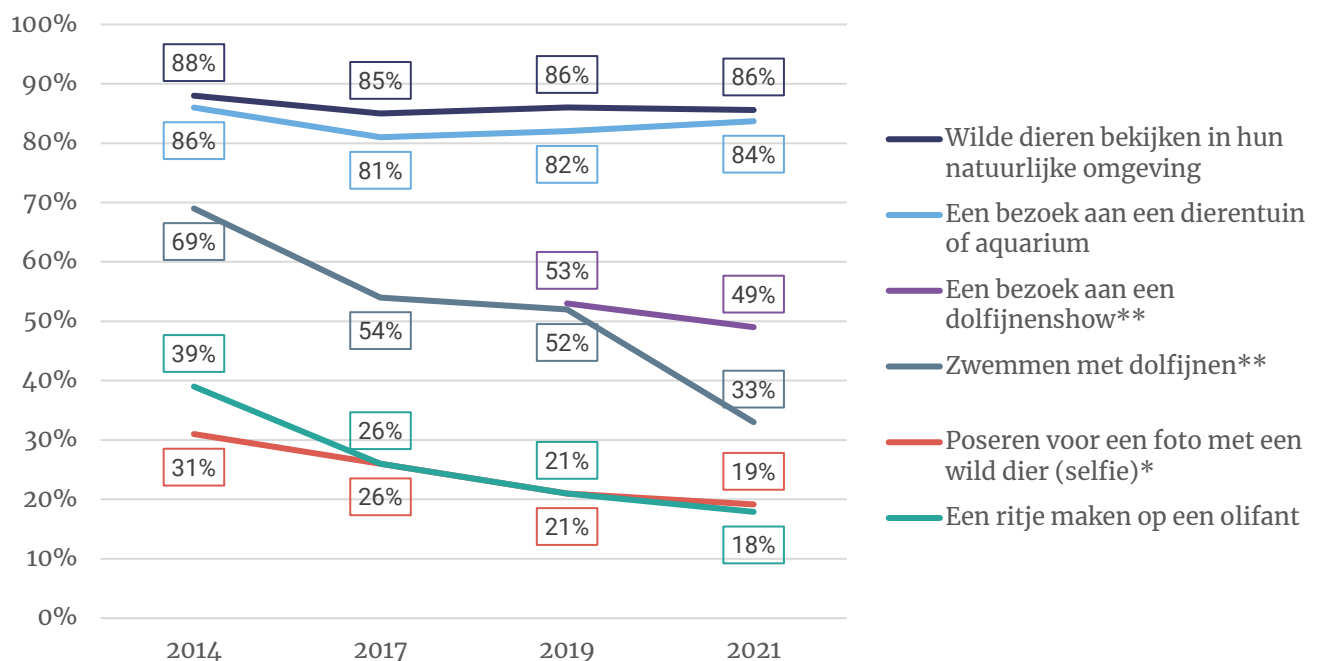
Ook de acceptatie van een ritje op een olifant is gedaald (2014, 39%; 2021, 18%) en dat geldt ook voor het maken van een selfie met een wild dier (2014, 31%; 2021, 19%)

De acceptatie van een dolfijnenshowbezoek lag in 2019 op 53 procent, nu geeft 49 procent aan een bezoek aan een dolfijnenshow acceptabel te vinden, dit verschil is niet significant³. In 2014 en 2017 is niet gevraagd naar het bezoek aan een dolfijnenshow.

Figuur 0.3 – Acceptatie van vermaak met dieren in 2014, 2017, 2019 en 2021; % 'acceptabel'

Kunt u per activiteit aangeven of u dit acceptabel of onacceptabel vindt?

Basis: 2014⁴, n = 1015; 2017⁵, n = 1015; 2019⁶, n = 1.014; mei 2021, n = 936; juni 2021 = 919

* in 2014 was hieraan toegevoegd: e.g. tijgers, apen

** deze activiteiten zijn in juni 2021 voorgelegd op dezelfde wijze als in 2019, in mei 2021 zijn deze voorgelegd met de toevoeging dat de dieren in gevangenschap gehouden worden (zie par. 2.1)

³ Dit verschil is niet significant bij een betrouwbaarheidsinterval van 95%: de acceptatie lag in 2019 tussen de 50 en 56 procent, de acceptatie ligt nu tussen de 46 en 52 procent.

⁴ TNS (2014). Wild Animals in Entertainment: Global Report.

⁵ Kantar Public (2017). Wild Animals in Entertainment: Global Report.

⁶ Kantar TNS (2019). Global Survey and Report - Wild Animals in Entertainment.

Niet acceptabel: dolfijnen gevangen houden 'niet meer van deze tijd'

We vroegen Nederlanders toe te lichten waarom ze het wel of niet acceptabel vinden dat er in het Dolfinarium dolfijnen in gevangenschap worden gehouden en getoond.

Veel van degenen die dit onacceptabel vinden (41% van de Nederlanders) noemen het gevangen houden en bekijken van dolfijnen 'niet meer van deze tijd'. De dieren hebben te weinig ruimte in gevangenschap, zo lichten ze hun keuze toe.

In hun toelichting geven velen aan dat de dieren in het wild thuis horen. Ook is maar liefst 92 procent van deze groep het eens met de stelling *wilde dieren horen thuis in het wild*. Met de stelling *het is nodig om wilde dieren in gevangenschap te houden zodat kinderen er van kunnen leren* is slechts zestien procent van deze groep het eens, educatieve doeleinden zijn dus volgens deze groep geen redenen om wilde dieren te houden. Dit geldt ook voor vermaak: volgens driekwart van hen mogen wilde dieren onder geen beding gehouden worden om mensen te vermaken (76%).

Ook zeggen veel van hen dat de shows een bron van stress zijn, bijvoorbeeld doordat ze verplichte trucjes moeten doen in een omgeving met veel lawaai.

De Nederlandse overheid is volgens hen verantwoordelijk voor de hier gevangen gehouden dolfijnen en willen dat er in de toekomst helemaal geen dolfijnen meer gehouden moeten worden in Nederlandse dolfinaria.

- *“Er zal zeker goed voor de dieren gezorgd worden in Harderwijk, maar het idee om geld te verdienen aan door mensen aangeleerde trucjes van de dolfijnen is erg achterhaald en onnodig. Ik ben dol op aquaria en dierentuinen, maar daar hoeven de dieren geen kunstjes te vertonen. Ook geldt ditzelfde voor de dieren in het circus”*
- *“Er is steeds meer informatie over dat dat geen leuk leven is voor de dolfijnen”*
- *“Dressuur van wilde dieren is niet meer van deze tijd”*
- *“Vroeger zag je dat als leuke attractie, maar als je er nu over denkt is het hetzelfde als het optreden van geketende dieren (beren) in het buitenland, dus onacceptabel!”*

Wel acceptabel: houden van dolfijnen is acceptabel als het een educatief doel dient

Ook Nederlanders die het wel acceptabel vinden dat er in het Dolfinarium dolfijnen in gevangenschap worden gehouden en getoond, vinden in meerderheid dat wilde dieren in het wild horen te leven: 63 procent is het eens met de stelling *wilde dieren horen in het wild te leven*.

De helft van hen vindt het nodig om wilde dieren in gevangenschap te houden zodat kinderen er van kunnen leren: 51 procent van deze groep is het daarmee eens. Het tonen van dieren heeft volgens hen dus ook een educatief karakter.

In de toelichting op de vraag waarom ze het acceptabel vinden dat deze dolfijnen worden gehouden in het Dolfinarium vermelden ze regelmatig uit zichzelf dat het houden van dieren noodzakelijk is voor soortbehoud en dat natuurbescherming beter kan worden uitgelegd door het houden en laten zien van de dolfijnen. Sommigen geven daarbij ook aan dat het doen van trucjes in shows niet als leerzaam wordt ervaren.

- *“Wanneer je niet in de gelegenheid bent om dieren in hun natuurlijke woonomgeving te zien is het leuk en leerzaam om ze in een dierentuin te kunnen zien”*
- *“Deze dolfijnen zijn niet met dit doel gevangen, maar gefokt. Fokprogramma's zijn helaas een noodzaak om uitsterven van een aantal diersoorten te voorkomen”*
- *“Het kan een educatief karakter hebben maar geen show. Ik heb er spijt van ooit met die beesten te hebben gezwommen omdat ik me erna pas bewust werd van hoe ze werden afgericht ervoor”*
- *“Onderwijs, informatie geven over de leefwijze van dolfijnen. Niet het laten zien van kunstjes, laat de dolfijnen gewoon in hun eigen omgeving zien”*

Welbevinden van dolfijnen van groot belang

Degenen die het acceptabel vinden zien het welbevinden van de dolfijnen vaak als basisvoorwaarde voor het gevangen houden van dolfijnen. Maar veel van hen zeggen het gevoel te hebben dat de dolfijnen bij het Dolfinarium goed verzorgd worden, dat de dieren zich daar prettig voelen en dat ze een mooi leefgebied hebben.

- *“Als dieren in gevangenschap worden geboren en goed verzorgd. En ze zich kunnen gedragen zoals in de natuur is het oké”*
- *“De huidige dieren weten niet beter dan leven in gevangenschap. Ook ben ik er van overtuigd dat de dieren alle zorg en aandacht krijgen die goed voor ze is”*

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 30 april tot maandag 3 mei 2021. In totaal werkten 936 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

Tussen vrijdag 4 en maandag 7 juni 2021 hebben we een deel van het onderzoek herhaald onder 919 Nederlanders van 18 jaar of ouder. We pasten twee stellingen aan om de vergelijking te maken met eerdere metingen (zie figuur 2.3).

Alle deelnemers aan dit onderzoek zijn afkomstig uit het I&O Research Panel.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

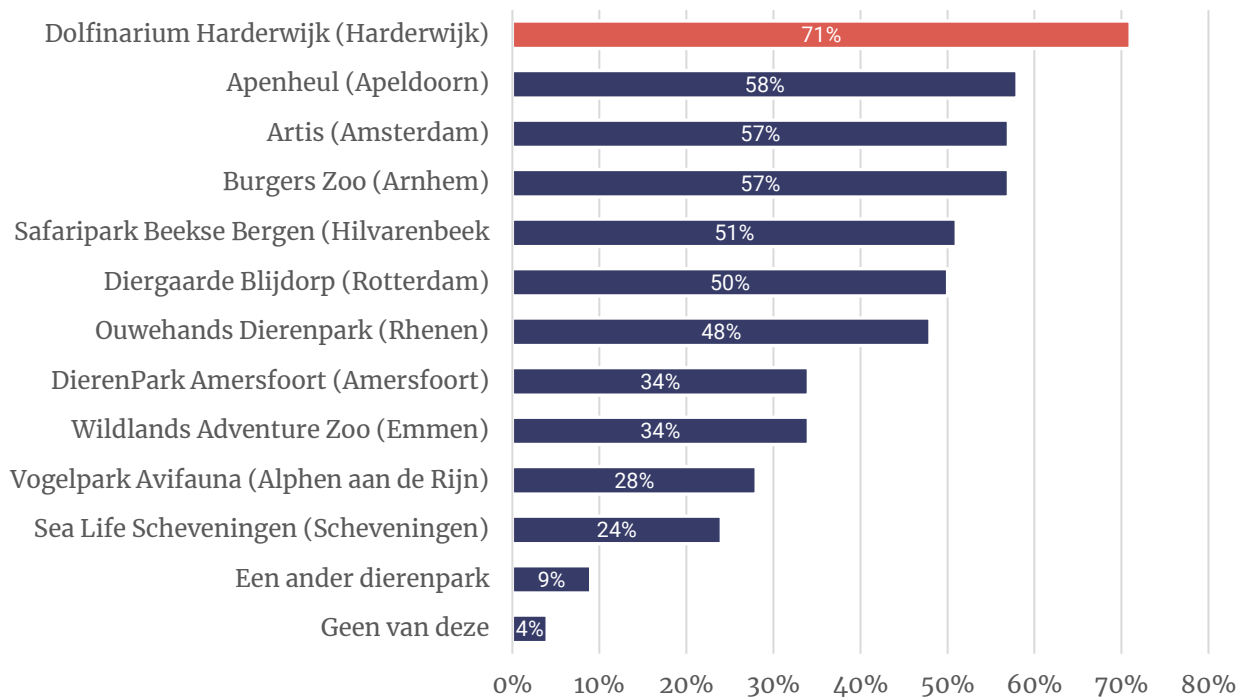
1 Bezoeken van dierenparken en dierenshows

1.1 Zeven op tien bezochten ooit Dolfinarium Harderwijk

We vroegen Nederlanders welke van onderstaande dierenparken of dierenshows men ooit heeft bezocht. Hierbij staat het Dolfinarium in Harderwijk met stip op één, daarna volgen de Apenheul, Artis en Burgers' Zoo. Een klein deel van de Nederlanders (4%) heeft geen dierenpark of -show bezocht.

Figuur 1.1 - Welke van onderstaande dierenparken of dierenshows heeft u ooit bezocht?

Basis: n = 936

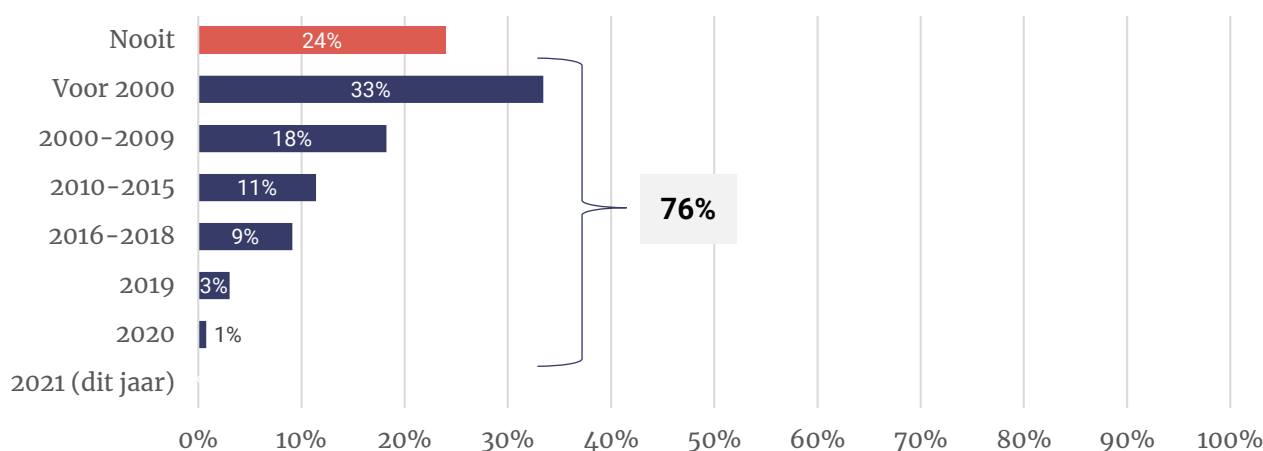
1.2 Driekwart Nederlanders bezocht ooit een dolfijnenshow

Wij vroegen aan Nederlanders of zij ooit een show hebben bezocht waarbij dolfijnen in gevangenschap te zien waren. Driekwart (76%) heeft ooit een dergelijke show bezocht – in Nederland of daarbuiten. Een derde van de Nederlanders deed dat voor het laatst vóór de eeuwwisseling. Een derde deed dat dat voor het laatst in de afgelopen tien jaar (32%) en 18 procent van de Nederlanders bezocht voor het laatst een dolfijnenshow tussen 2000 en 2009.

Van deze groep geeft een kwart (27%) aan het Dolfinarium Harderwijk nog wel eens te willen bezoeken (zie stellingen [par. 2.5](#)). Voor degenen die nog nooit een show met dolfijnen bezocht is dit aandeel 8 procent.

Figuur 1.2 - Heeft u ooit een show bezocht waar dolfijnen in gevangenschap te zien waren? Zo ja, wanneer?

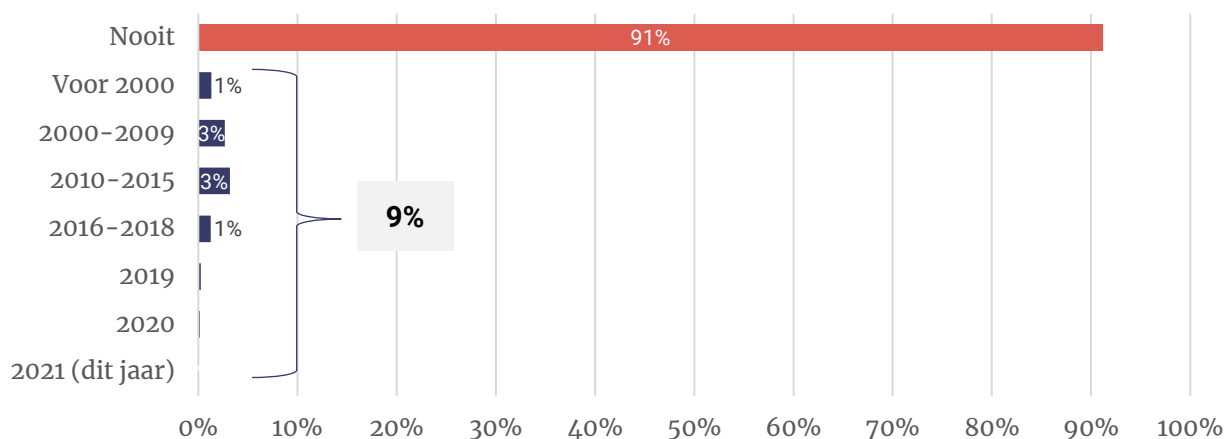
Basis: N=936

Het aantal Nederlanders dat zelf in contact is geweest met dolfijnen in gevangenschap is gering, slechts 9 procent heeft ooit direct contact gehad met dolfijnen in gevangenschap. Van deze groep vond het laatste contactmoment overwegend plaats tussen 2000 en 2015 (64%).

Figuur 1.3 - Heeft u ooit direct contact gehad met dolfijnen in gevangenschap? Zo ja, wanneer was de laatste keer?

Basis: N=936

2 Draagvlak vermaak met wilde dieren

2.1 Nederlanders kritisch op vermaak met dolfijnen en olifanten

Om na te gaan hoe Nederlanders denken over dieren als vermaak vroegen we of ze onderstaande activiteiten acceptabel of onacceptabel vinden.

Het merendeel vindt het acceptabel om wilde dieren in hun natuurlijke omgeving te bekijken (86%) of een bezoek aan een dierentuin/aquarium te brengen (84%). Dat is onveranderd ten opzichte van 2019, toen respectievelijk 86 en 82 procent van de Nederlanders dat acceptabel vond⁷.

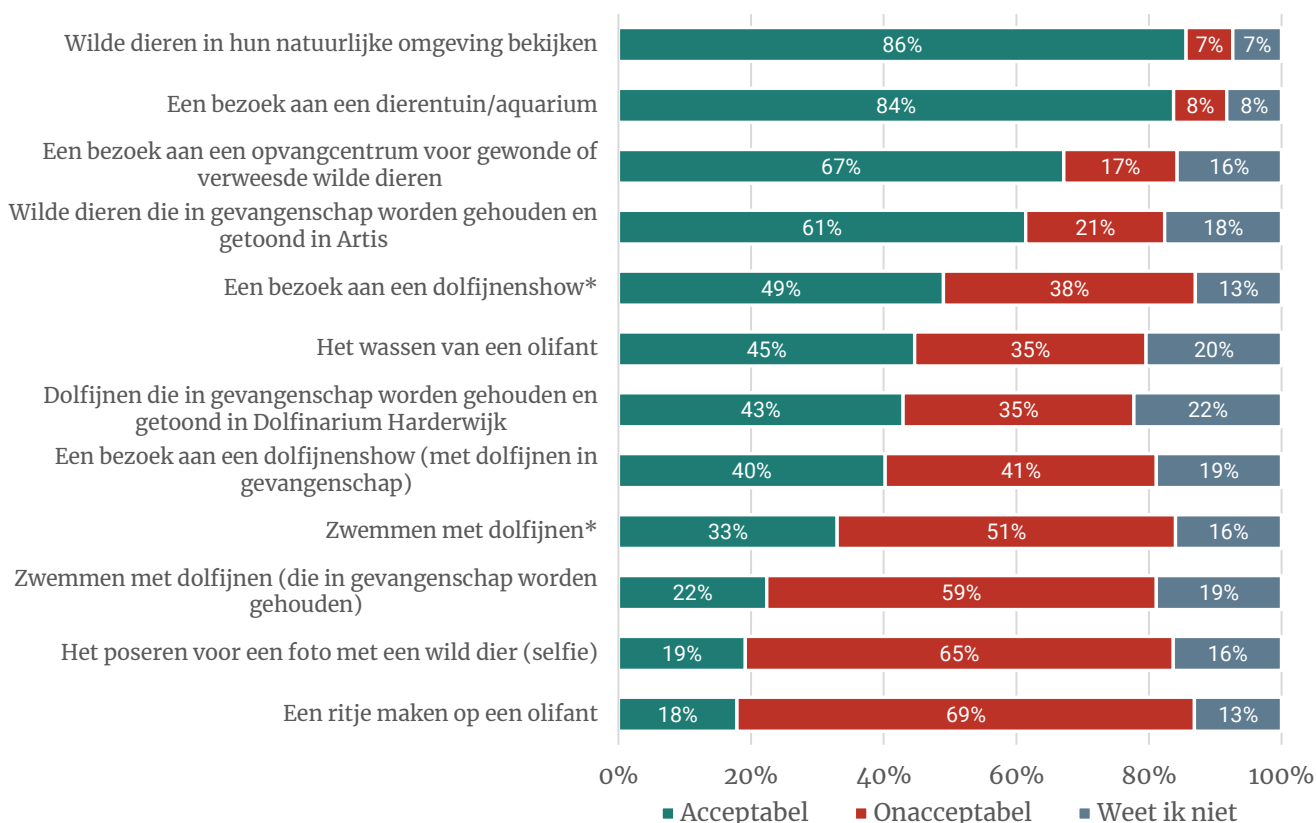
Het maken van een selfie met een wild dier (19%, in 2019: 21%) en een ritje op een olifant (18%, in 2019: 21%) wordt door veel minder Nederlanders als acceptabele activiteit gezien.

Dat dolfijnen in gevangenschap worden gehouden en getoond in Dolfinarium Harderwijk is acceptabel voor 43 procent van de Nederlanders. Een derde (35%) vindt dit onacceptabel en 22 procent weet het niet.

Wij vroegen degenen die het acceptabel dan wel onacceptabel vinden om dat verder toe te lichten, zie hiervoor [par. 2.3](#) en [par 2.4](#).

Figuur 2.1 - Kunt u per activiteit aangeven of u dit acceptabel of onacceptabel vindt?

Basis: mei 2021, n = 936; juni 2021⁸, n = 919

⁷ Kantar TNS (2019). Global Survey and Report – Wild Animals in Entertainment.

⁸ In juni 2021 zijn dezelfde stellingen opnieuw bevraagd om een vergelijking mogelijk te maken met eerder onderzoek, waarbij de toevoeging ‘in gevangenschap’ ontbrak, zie hiervoor de stellingen met een *. Vergelijking toont alleen tussen deze stellingen een verschil met beide metingen, er zijn geen verschillen voor de andere stellingen tussen mei en juni..

Vermaak met dolfijnen minder geaccepteerd na toevoeging 'in gevangenschap'

Wanneer we expliciet maken dat de dolfijnen in dolfijnenshows gevangen gehouden worden, vinden Nederlanders dit minder acceptabel.

Bij de meting in juni vond bijna de helft 'een bezoek aan een dolfijnenshow' acceptabel (49%), maar 'een bezoek aan een dolfijnenshow met dolfijnen in gevangenschap' was in mei voor maar vier op de tien acceptabel (40%).

Hetzelfde geldt voor het zwemmen met dolfijnen: zonder toevoeging vindt 33 procent dat acceptabel, maar met de toevoeging dat ze in gevangenschap worden gehouden geldt dat voor 22 procent.

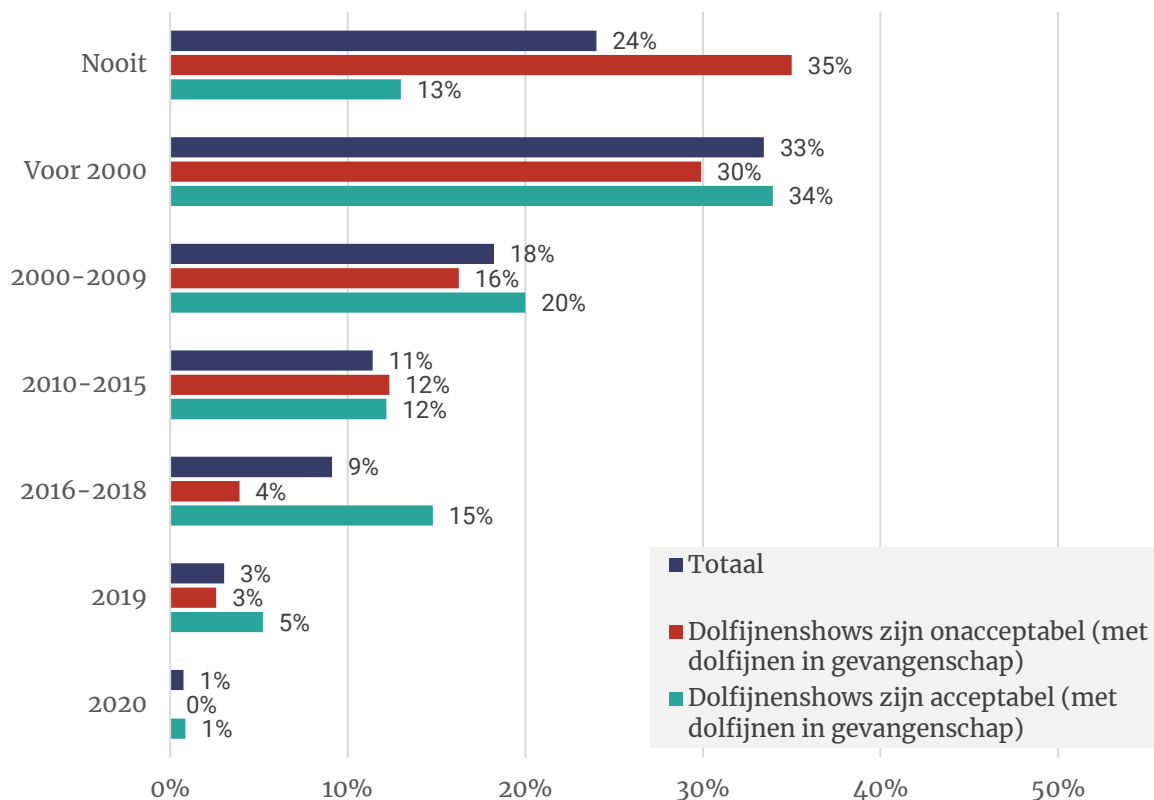
Omdat de acceptatie van andere activiteiten niet veranderde tussen mei en juni, stellen we dat het expliciet maken van de gevangenschap van de dolfijnen dit verschil veroorzaakte.

Dolfijnenshows ook ooit bezocht door Nederlanders die dit nu onacceptabel vinden

Een derde van de mensen die dolfijnenshows, met dolfijnen in gevangenschap, onacceptabel vinden heeft er nog nooit een bezocht. Dat is veel vaker dan degenen die de shows acceptabel vinden: slechts 13 procent van hen bezocht nooit een show.

Figuur 2.2 – Laatste bezoek aan dolfijnenshow naar acceptatie van dolfijnenshows

Basis: totaal (mei, n = 936), acceptabel (mei, n = 368) of onacceptabel vinden (mei, n = 391)

Leeswijzer: een kwart van de Nederlanders bezocht nooit een dolfijnenshow (24%), voor 33 procent van de Nederlanders is het laatste bezoek voor het jaar 2000 geweest. Van degenen die het onacceptabel vinden om een dolfijnenshow te bezoeken is 35 procent nooit bij een dolfijnenshow geweest: 30 procent is er geweest voor het jaar 2000.

2.2 Acceptatie dolfijnen als entertainment gedaald

Sinds 2014 is de acceptatie van het zwemmen met dolfijnen fors gedaald.

In 2014 vond nog 69 procent van de Nederlanders dit acceptabel, in 2019 was dit 52 procent en nu is dit nog maar 33 procent.

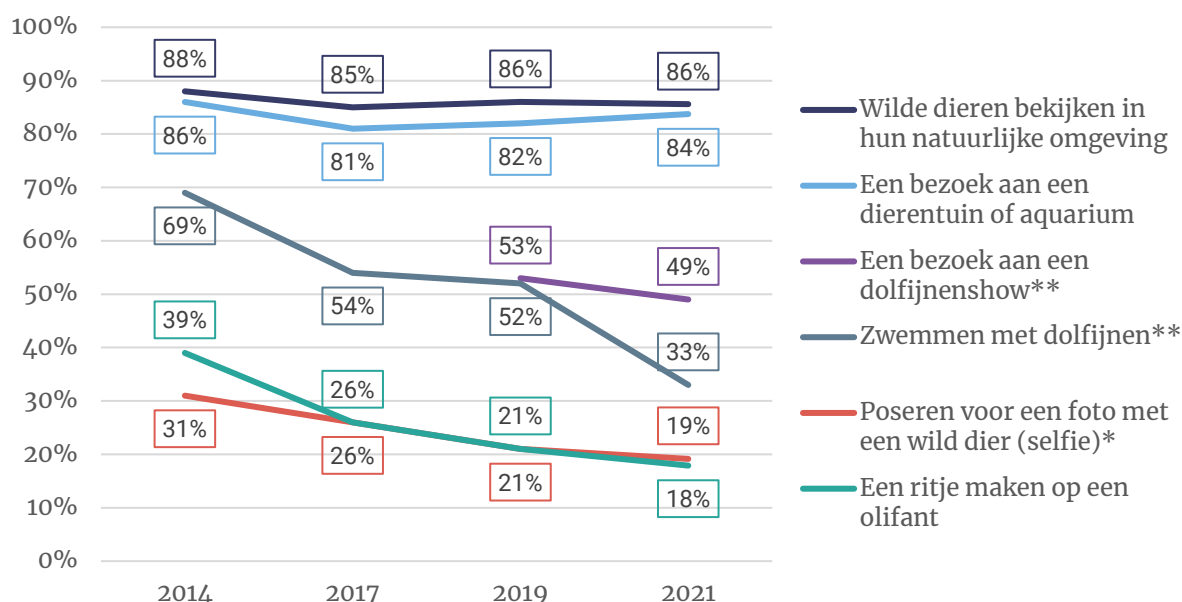
Sinds 2014 daalde ook de acceptatie van het maken van een selfie met een wilde dier (2014: 31%; 2021: 19%) en een ritje op een olifant (2014: 39%; 2021: 18%).

De acceptatie van een dolfijnenshowbezoek lag in 2019 op 53 procent, nu geeft 49 procent aan een bezoek aan een dolfijnenshow acceptabel te vinden, dit verschil is echter niet significant⁹. In 2014 en 2017 is niet gevraagd naar het bezoek aan een dolfijnenshow.

Figuur 2.3 – Acceptatie van vermaak met dieren in 2014, 2017, 2019 en 2021; % 'acceptabel'

Kunt u per activiteit aangeven of u dit acceptabel of onacceptabel vindt?

Basis: 2014¹⁰, n = 1015; 2017¹¹, n = 1015; 2019¹², n = 1.014; mei 2021, n = 936; juni 2021 = 919

* in 2014 was hieraan toegevoegd: e.g. tijgers, apen

** deze activiteiten zijn in juni 2021 voorgelegd op dezelfde wijze als in 2019, in mei 2021 zijn deze voorgelegd met de toevoeging dat de dieren in gevangenschap gehouden worden (zie par. 2.1)

⁹ Dit verschil is niet significant bij een betrouwbaarheidsinterval van 95%: de acceptatie lag in 2019 tussen de 50 en 56 procent, de acceptatie ligt nu tussen de 46 en 52 procent.

¹⁰ TNS (2014). Wild Animals in Entertainment Global Report.

¹¹ Kantar Public (2017). Wild Animals in Entertainment: Global Report.

¹² Kantar TNS (2019). Global Survey and Report - Wild Animals in Entertainment.

2.3 Onacceptabel: 'niet meer van deze tijd'

Nederlanders die het houden en tonen van dolfijnen in het dolfinarium Harderwijk onacceptabel vinden (35% van het totaal) geven aan dit niet meer van deze tijd te vinden. De dieren horen volgens hen in het wild thuis en krijgen te weinig ruimte in gevangenschap.

Ook denken ze dat de shows een bron van stress zijn. Met name door het doen van verplichte trucjes in een omgeving met veel lawaai.

Verder wordt genoemd dat de dieren intelligente en sociale dieren zijn, gevangenschap wordt hierbij vergeleken met mishandeling.

- “Dieren horen in de natuur en niet in een kooi mits deze met uitsterven bedreigd worden dan mag de mens ingrijpen en de soort proberen te redden”
- “Dolfijnen zijn een van de slimste soort dieren op onze wereld, ze in gevangenschap houden is mishandeling”
- “Dressuur van wilde dieren is niet meer van deze tijd”
- “Er is steeds meer informatie over dat dat geen leuk leven is voor de dolfijnen”
- “Er zal zeker goed voor de dieren gezorgd worden in Harderwijk maar het idee om geld te verdienen aan de door mensen aangeleerde trucjes van de dolfijnen is erg achterhaald en onnodig. Ik ben dol op aquaria en dierentuinen maar daar hoeven de dieren geen kunstjes te vertonen. Ook geldt ditzelfde voor de dieren in het circus”
- “Te weinig ruimte en er worden regelmatig misstanden aangetoond daar. Puur amusement met dieren. Dierenparken hebben tenminste nog iets van een educatieve waarde”
- “Vroeger zag je dat als leuke attractie, maar als je er nu over denkt is het hetzelfde als het optreden van geketende dieren (beren) in het buitenland, dus onacceptabel!”

2.4 Acceptabel: 'de dolfijnen worden goed verzorgd'

Het gevangen houden en tonen van dolfijnen in gevangenschap wordt door 43 procent wél acceptabel gevonden. Gevraagd naar waarom ze dat vinden geven veel van hen aan dat ze dat acceptabel vinden mits de dieren goed verzorgd worden.

Volgens sommigen draagt het bij aan soortbehoud of is er een educatief doel mee gediend.

Reden: dolfijnen hebben het goed in gevangenschap, beter nog dan in het wild

Als toelichting waarom het acceptabel is om dolfijnen te houden en tonen in Dolfinarium Harderwijk wordt het welbevinden van de dolfijnen vaak genoemd.

Zo heeft men het gevoel dat de dolfijnen goed verzorgd worden, dat de dieren zich prettig voelen en een mooi leefgebied hebben. Daarnaast zeggen ze dat deze dieren in het Dolfinarium zijn geboren en dat ze in het wild niet zullen overleven.

Verder wordt genoemd dat mensen minder behoefte voelen om de dolfijnen in het wild op te zoeken en te storen door de dolfijnen op deze manier te tonen. Zo heeft het houden van dolfijnen in gevangenschap volgens hen ook betrekking op het welbevinden van de dolfijnen in het wild.

- “De huidige dieren weten niet beter dan leven in gevangenschap. Ook ben ik er van overtuigd dat de dieren alle zorg en aandacht krijgen die goed voor ze is.”
- “Deze dieren worden goed verzorgd hebben een mooi leefgebied en zo houden we mensen uit de oceaan weg, want daardoor verstoor je dieren in hun leefgebied.”
- “Deze dieren zijn daar al, maken geen schijn van kans in de natuur, ze vrijlaten zou wreed zijn; ik vind niet dat er nieuwe dolfijnen gevangen moeten worden om tentoon te stellen.”
- “Als dieren in gevangenschap worden geboren en goed verzorgd. En ze zich kunnen gedragen zoals in de natuur is het oké”

Reden: dieren in gevangenschap houden draagt bij aan soortbehoud

Naast argumenten over het welzijn van de dieren, wordt genoemd dat het houden van dieren noodzakelijk is onder het mom van faunabehoud en biodiversiteit. Volgens deze groep voorkomt het houden van dolfijnen in gevangenschap dat de soort uiteindelijk uit zou sterven.

- “Deze dolfijnen zijn niet met dit doel gevangen, maar gefokt. Fokprogramma's zijn helaas een noodzaak om uitsterven van een aantal diersoorten te voorkomen.”
- “Dieren in gevangenschap kunnen gebruikt worden om soorten in stand te houden en onderzoek te doen naar bijv. gedrag. Daarom ben ik niet volledig tegen het houden van dieren in gevangenschap.”

Reden: het vasthouden en tonen van dolfijnen helpt ons over hen te leren

Ook komt het belang van leren van én over de dieren als argument naar voren. Door ze te houden en te tonen kunnen er studies naar de dolfijnen worden gedaan en kunnen bezoekers leren over de diersoort en leefomgeving – aldus de mensen die het acceptabel vinden deze dieren te houden en tonen in het Dolfinarium.

Ook denken ze dat het belang van bescherming in het wild beter kan worden uitgelegd door het houden en tonen van dolfijnen: het tonen van dieren zou dus een educatief karakter moeten hebben. Sommigen noemen specifiek dat de shows daar niet aan bijdragen.

- “Het kan een educatief karakter hebben maar geen show. Ik heb er spijt van ooit met die beesten te hebben gezwommen omdat ik me erna pas bewust werd van hoe ze werden afgericht ervoor.”
- “Wanneer je niet in de gelegenheid bent om dieren in hun natuurlijke woonomgeving te zien is het leuk en leerzaam om ze in een dierentuin te kunnen zien.”
- “Onderwijs, informatie geven over de leefwijze van dolfijnen. Niet het laten zien van kunstjes, laat de dolfijnen gewoon in hun eigen omgeving zien.”

Tot slot zijn er Nederlanders die de aandacht voor dit onderwerp maar onzin vinden. Deze groep vindt bijvoorbeeld dat het moet kunnen, omdat het toch maar dieren zijn. Enkelen maken de vergelijking met dierentuinen en het hebben van huisdieren. Deze dieren worden ook in gevangenschap gehouden en dikwijls kunstjes aangeleerd.

- “Vergelijk het eens met een paard, daarmee zijn geen problemen.”

Consensus: de gevangen dolfijnen kunnen niet terug het wild in

Over de huidige dolfijnen in het Dolfinarium Harderwijk zeggen zowel voor als tegenstanders dat deze dolfijnen waarschijnlijk niet kunnen terugkeren naar hun natuurlijke habitat. Verder zou volgens sommigen een gedwongen sluiting niet tot positieve gevolgen leiden voor de dieren die er nu gevestigd zijn.

2.5 Driekwart: wilde dieren horen in het wild te leven

Wij legden enkele stellingen voor met de vraag of men het eens of oneens is met de stellingen.

De stelling ‘wilde dieren horen in het wild te leven’ krijgt de meeste steun: 76 procent van de Nederlanders is het hiermee eens. Per saldo vinden Nederlanders dat wilde dieren onder geen beding gevangen gehouden mogen worden om mensen te vermaken (46% eens; 20% oneens).

Vier op de tien Nederlanders (42%) vinden dat er in de toekomst geen dolfijnen meer gehouden moeten worden in dolfinaria in Nederland. Een kwart (24%) vindt dat dit wel zou mogen.

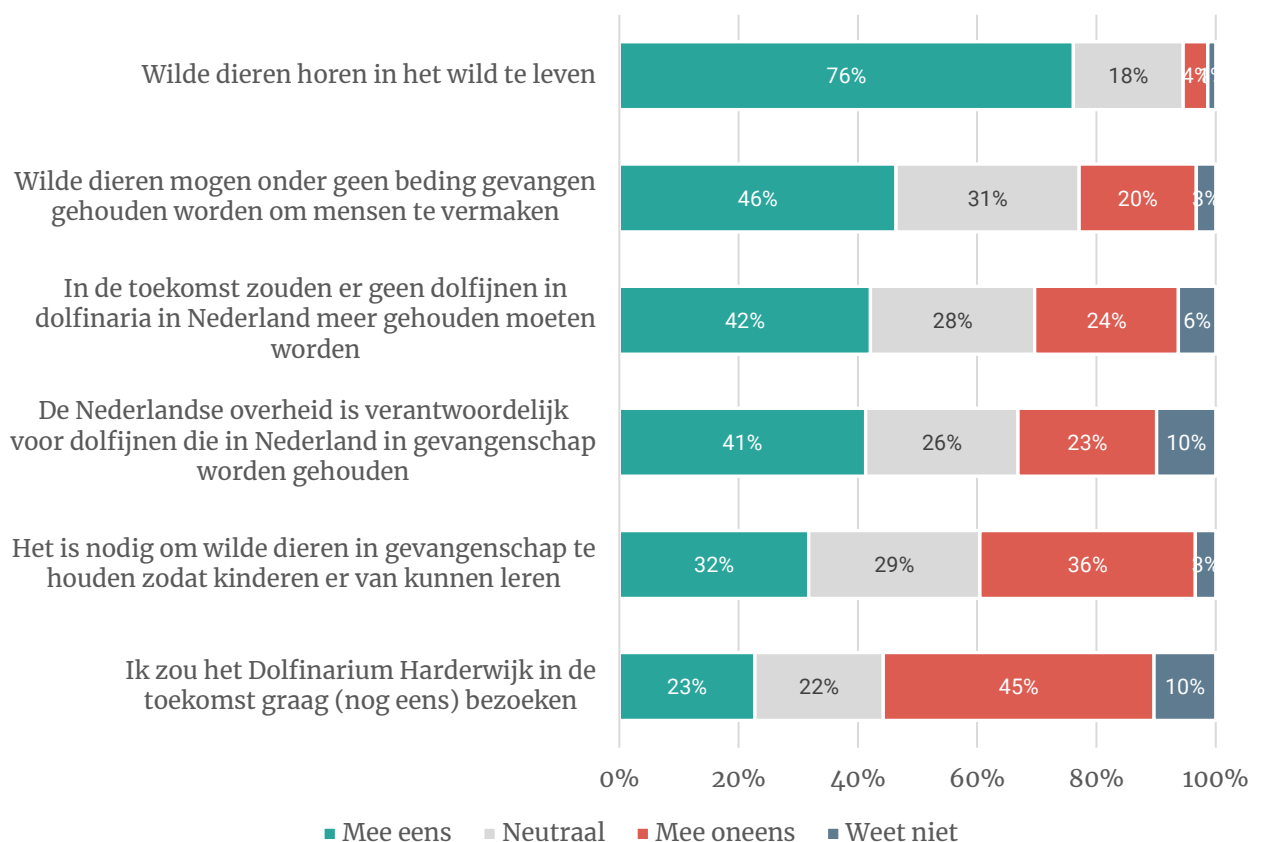
Volgens eveneens vier op de tien Nederlanders moet de overheid verantwoordelijk worden gehouden voor dolfijnen in gevangenschap. Een kwart (23%) is het hier mee oneens.

Een op de drie Nederlanders vindt dat het nodig is om wilde dieren in gevangenschap te houden vanwege het educatieve aspect, zo kunnen kinderen er van leren. Eveneens een derde is het hiermee oneens.

Ruim vier op de tien Nederlanders hoeven het Dolfinarium niet nog eens te bezoeken (45%).

Figuur 2.4 - In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

Basis: mei-meting, n = 936

Dolfijnen in Dolfinarium acceptabel, maar ze horen eigenlijk in het wild

Ruim vier op de tien Nederlanders vinden het houden en tonen van dolfijnen in het Dolfinarium Harderwijk acceptabel – maar vaak onder voorbehoud (zie [par. 2.4](#)). Meer dan de helft van hen vindt dat wilde dieren in het wild horen te leven (63%) en een kwart van hen vindt zelfs dat wilde dieren onder geen beding gevangen gehouden mogen worden om mensen te vermaken.

De helft vindt het nodig om wilde dieren in gevangenschap te houden, zodat kinderen ervan kunnen leren.

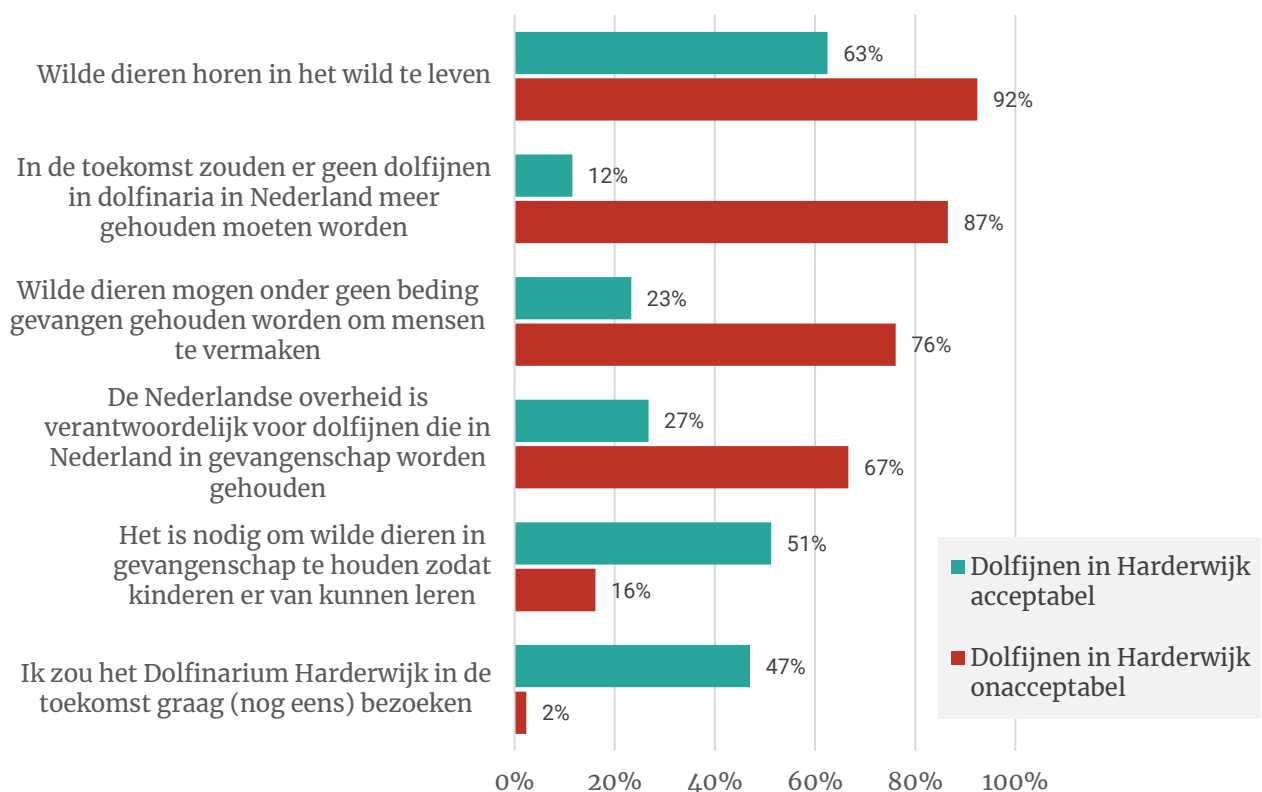
Voor een derde van de Nederlanders is het houden van dolfijnen in het Dolfinarium Harderwijk onacceptabel (zie [par. 2.3](#)). Deze groep geeft aan dat wilde dieren in het wild horen te leven (92%) en onder geen beding gevangen mogen worden gehouden om mensen te vermaken (76%).

Van deze groep zegt 87 procent dat in de toekomst geen dolfijnen meer in Nederlandse dolfinaria moeten worden gehouden. Een bezoek aan het Dolfinarium Harderwijk is voor deze groep helemaal niet (meer) aan de orde, slechts twee procent zegt het Dolfinarium nog eens te willen bezoeken.

Figuur 2.5 – Stellingen naar acceptatie van houden van dolfijnen in Dolfinarium

Basis: mei-meting, het is acceptabel (n = 400) / onacceptabel (n = 330)

“Dolfijnen die in gevangenschap worden gehouden en getoond in Dolfinarium Harderwijk”

Leeswijzer: van de Nederlanders die het acceptabel vinden dat er in Dolfinarium Harderwijk dolfijnen worden gehouden en getoond (43%), is 63 procent het eens met de stelling “wilde dieren horen in het wild te leven”. Van degenen die dat onacceptabel vinden, is 92 procent het daarmee eens.

3 Onderzoeksverantwoording

Verantwoording

I&O Research voerde een landelijk representatief onderzoek uit onder 936 Nederlanders van 18 jaar en ouder. Het grootste deel van het onderzoek vond plaats van vrijdag 30 april tot maandag 3 mei 2021.

Tussen vrijdag 4 tot maandag 7 juni 2021 voerde I&O Research een deel van het onderzoek opnieuw uit. In totaal deden hier 919 Nederlanders aan mee van 18 jaar en ouder.

De reden is dat in mei bij de acceptatie van ‘zwemmen met dolfijnen’ en ‘een bezoek aan dolfijnenshow’ is bijgevoegd dat het gaat om dolfijnen in gevangenschap.

Om een eerlijke vergelijking te kunnen maken met eerder onderzoek – waarin dat niet werd vermeld – voerden we het eerste deel nogmaals uit. Alle deelnemers aan beide onderzoeken zijn afkomstig uit het I&O Research Panel.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=1.000 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 3,1 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Sinds april 2019 werkt het I&O Research Panel met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl